

A photograph of a lesbian couple with a baby, dressed in costumes with long red noses, against a blue background. The woman on the left is wearing a white leotard and tutu, holding the baby. The woman on the right is wearing a white leotard and red pants. Both women have long red noses and are raising their arms. The baby is sitting between them, looking at the camera.

Nest

Lesbrief

Inleiding

Deze lesbrief hoort bij de voorstelling *Nest*.

In deze lesbrief vindt u:

- Achtergrondinformatie over de voorstelling;
- Lessuggesties om de leerlingen voor te bereiden op de voorstelling;
- Verwerkingsopdrachten voor na de voorstelling.

Aan deze logo's herkent u de vorm van de opdracht:

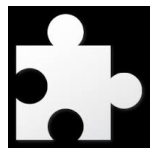
Kringgesprek

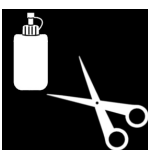
Toneelspelen

Thuisopdracht

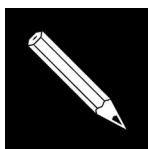
Spelletje

Knutselen

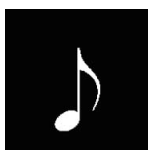
Bewegen/Actieve opdracht

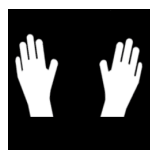
Tekenen

Luisteren/Voorlezen

Zingen/Muziek

Voelen

Tevens staat er bij iedere opdracht een tijdsindicatie.

Alle opdrachten zijn specifiek afgestemd op de leeftijd van kinderen in de onderbouw van het basisonderwijs.

Wij wensen u en de leerlingen veel plezier met de verschillende activiteiten en heel veel kijkplezier bij de voorstelling *Nest*!

Met vriendelijke groet,
Anneloes Rodenhuis
Cristel Hakvoort

Krijt | www.theaterkrijt.nl | Loderlaan 22, 3527 KC Utrecht | info@theaterkrijt.nl

Inhoud

	Pagina nr.
1 Voor de leerkracht: inleidende brief + achtergronden bij de voorstelling	4
2 Voorbereiding op de voorstelling	6
3 Regels tijdens de voorstelling	10
4 Nagesprek	11
5 Thema's van de voorstelling + verwerkingsopdrachten	12
6 Tenslotte	16
 Bijlage 1	 17
Bijlage 2	18
Bijlage 3	19
Bijlage 4	20

1 Voor de leerkracht

Inleidende brief

Binnenkort gaat u met uw klas naar de voorstelling *Nest* van Theater Krijt.

Deze lesbrief geeft u achtergrondinformatie over de voorstelling; het verhaal en de thematiek daarvan. Daarnaast zijn er suggesties voor opdrachten in deze lesbrief opgenomen, die vooraf en nadien met de klas uitgevoerd kunnen worden. Te denken valt aan vragen voor een nagesprek en een aantal doe-opdrachten. Op deze manier wordt het theaterbezoek *een ervaring die verder reikt dan enkel het voorstellingsmoment* en krijgen de leerlingen de kans om zich het verhaal en de thematiek daarvan op een speelse manier eigen te maken.

In de opdrachten is rekening gehouden met de doelgroep; deze zijn doorgaans kort en krachtig en zo concreet mogelijk gemaakt.

Hopelijk biedt deze lesbrief voldoende mogelijkheden om met uw leerlingen aan de slag te gaan, vooraf en na aanleiding van de voorstelling *Nest*. Wij wensen u veel inspiratie en plezier!

Achtergronden bij de voorstelling

Het verhaal

Nest gaat over Ooi en Vaar. Twee vogels die samen een bedrijf runnen in het bezorgen van jonge dieren. In een kast van takken staan houten kistjes met daarin een dier, klaar om bezorgd te worden. Uit elk van de dozen is een deel van het dier zichtbaar: een biggensnuit, een staart van een kalfje of twee zachte konijnenoren. Ooi en Vaar bepalen aan de hand van dit kenmerk welk dier het is: ze ruiken, luisteren en voelen aan de staart, oren, vin of andere kenmerken die uit de doosjes steken.

Op een dag ontdekken Ooi en Vaar een doosje zonder kenmerken. 'Geen poot of snuit steekt eruit' zegt Ooi tegen Vaar. 'En geen geluid!' Wanneer ze het doosje openen, zien ze een wezentje dat ze nog nooit eerder hebben gezien. Het huilt, kraait en heeft een luiertje om. Het lust geen wormen en vliegen kan het al helemaal niet. Dat dit "jonge beest" een mensenbaby is, weten de ooievaars niet. Ze hebben geen idee waar dit vreemde dier naar toe moet. Totdat de ouders gevonden zijn zal de baby in het bedrijf moeten blijven.

Ooi en Vaar hebben verschillende ideeën hoe ze om moeten gaan met hun nieuwe gast. Terwijl Ooi op zoek gaat naar geschikt voedsel voor de baby, wil Vaar met hem spelen en lacht hij om alle stoute dingen die de baby doet. Vaar en Ooi krijgen een ruzie die zo hoog oploopt dat de baby hard in huilen uitbarst. Als oplossing besluiten ze een nest te bouwen voor de baby. Het nest zorgt ervoor dat de twee ooievaars hun ruzie vergeten en zelfs van het onbekende dier beginnen te houden. Ze vormen een warm gezinnetje. Maar dan bezorgd de postduif een brief met daarin een foto van twee mensen en de vraag: 'Waar blijft ons kindje? Schieten jullie op?'

Wanneer de baby de foto ziet zegt hij zijn eerste woordjes: 'papa en mama'. Ooi en

Vaar zullen afscheid moeten nemen van de baby en dat valt zwaarder dan ze hadden verwacht. Vaar vliegt de baby naar zijn ouders terwijl Ooi verdrietig en alleen achterblijft in het lege nest.

Als Vaar terugkomt bij Ooi in het nest is hij net zo verdrietig als Ooi. Maar hij heeft ook iets bij zich, een nieuw doosje, gekregen van de ouders van de baby. Wanneer hij het doosje samen met Ooi opent zien ze een groot, wit ei. 'Voor jou en mij' zegt Vaar. Ooi kan haar ogen niet geloven. Samen vallen ze in slaap, in het nest. Met het ei stevig en warm tussen hen in.

De thema's

In het verhaal van *Nest* komen de volgende thema's en onderwerpen aan bod:

- Dieren, (uiterlijke) kenmerken, eigenschappen en bijbehorende jonge dieren
- Geboorte en verzorging
- Bezit
- Gezin en gezinssamenstelling
- (Op-)groeien
- Afscheid nemen en missen

De opdrachten in deze lesbrief zijn per thema gerangschikt.

Verantwoording naar de doelgroep

De wereld van een kleuter wordt groter: naast dat hij alle dagen naar school gaat wordt een kleuter zich bewuster van zijn omgeving en de plek die hij of zij daarin in neemt. Het gezin speelt daarin een eerste en belangrijke rol, het vormt een mini-samenleving waar een kleuter kan stoeien met begrippen die later op grotere schaal spelen: Bij welke club mensen hoor ik? Wie zorgen er voor mij? Ben ik de oudste of de jongste? Blijven we hetzelfde gezin als er een nieuw gezinslid bij komt?

Omdat een kleuter zijn eigen rol in het grotere geheel zal leren kennen, realiseert hij zich ook dat hij het alleenrecht kan hebben op bepaalde mensen of spullen. Het bezitten en verzamelen van kostbaarheden, die alleen hem toekomen, wordt belangrijker.

Tegelijkertijd verplaatst het zogenaamde egocentrische wereldbeeld van een kleuter naar een wereldbeeld waar meer aandacht is voor de ander. Dat daartussen geschakeld wordt is vanzelfsprekend, en levert soms conflicten op: doen we het op mijn manier of op die van jou? Deel ik mijn bezittingen met jou of houd ik het voor mezelf?

Wanneer je iets met liefde bezit kun je het ook met veel verdriet kwijt raken: een knuffel die zo lekker rook, je vriendje die verhuist, een opa die sterft. Een kleuter zal zich steeds meer realiseren dat er een keerzijde zit aan de medaille van hechting, namelijk: verlies.

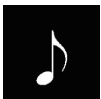
2 Voorbereiding op de voorstelling

Dieren

10
minuten

- Welke dieren ken je allemaal?
- Welke dieren leven er op het land/water/lucht?
- Welke dieren zijn snel/langzaam?
- Ken je ook geluiden van dieren?
- Hoe voelen/ruiken/kleuren deze dieren?
- Welke papa/mama dieren horen bij welke baby dieren (zoals een schaap bij een lam)?

25
minuten

In de voorstelling wordt een slaapliedje gezongen. Dit liedje is te beluisteren op de website van Theater Krijt onder 'educatie', zie www.theaterkrijt.nl.

Zet het slaapliedje op en vraag de kinderen goed te luisteren welke dieren ze horen. Laat de kinderen daarna alle dieren opnoemen die ze gehoord hebben. Laat de kinderen vervolgens een dier van het liedje tekenen.

15
minuten

Print de verschillende platen van dieren die u vindt in bijlage 1 van deze lesbrief:

zowel ouder-dieren als baby-dieren die daar bij horen. Zoek samen met de kinderen de juiste platen bij elkaar: welk jong hoort bij welke ouder?

Kinderen kunnen deze opdracht ook individueel uitvoeren. Print voor elk kind bijlage 1 uit. Laat de kinderen de dieren die bij elkaar horen met dezelfde kleur te omcirkelen, of uitknippen en bij elkaar plakken op een leeg vel papier.

25
minuten

Pak de platen van de dieren in bijlage 1 er weer bij. Bedenk met de kinderen welke geluiden de dieren maken.

Luister samen met de kinderen naar het geklepper van een ooievaar. Dit geluid kunt u beluisteren op de website van Theater Krijt onder 'educatie', zie www.theaterkrijt.nl.

Bedenk zoveel mogelijk manieren waarop de kinderen kunnen kleppen met hun lijf: door te klikken met hun tong tegen het gehemelte is een eerste maar misschien kan het ook door je handen te gebruiken, of je voeten?

20
minuten

Knutsel met de kinderen een 'ooievaarsmuts'. Een voorbeeld hiervan vindt u op de foto in bijlage 2.

Deze opdracht kan een vervolg krijgen in onderstaande opdracht.

30
minuten

Nest gaat over Ooi en Vaar, twee vogels die kunnen vliegen.

Bedenk met de kinderen wat er nodig is om te vliegen: twee vleugels, een aanloopje, fladderen: snel en langzaam, met de vleugels bij kunnen sturen etc.

Transformeer samen met de kinderen van mens naar vogel. Laat ze alle handelingen uitvoeren totdat ze tot slot door het lokaal kunnen vliegen.

Bedenk tot slot een ooievaarsgroet. Bijvoorbeeld: ooievaars omhelzen elkaar met hun vleugels, of ze kleppen door te klikken met hun tong tegen het gehemelte (zie bovenstaande opdracht).

Verzamel verschillende materialen met een veelheid aan texturen: hard, zacht, glad, stug etc. Leg het materiaal in een doosje met daarover een theedoek. Laat de kinderen één voor één voelen in het doosje, zonder ze zien wat het materiaal is. Laat ze benoemen wat ze voelen. Bedenk welk dier ook zo voelt.

Tip: één keer iets verstoppert met water is een leuk extraatje.

30
minuten

dat

Geboorte & Verzorging

-Hoe zorg je voor kleine baby(dieren)? Wat moet je wel of juist niet doen?

-Voor wie of wat kan jij heel goed zorgen? Is dat je kleine broertje, je knuffel of een ander mooi ding? Wat vind je het leukste om daarmee te doen? (bijvoorbeeld: knuffelen, stoeien, hutten bouwen)

10
minuten

20
minuten

Knip een rond gat midden in een groot laken.

De kinderen staan allemaal om het grote laken heen. Één kind mag onder het laken kruipen en een dierengeluid maken. Als de kinderen raden welk dier dit geluid maakt, mag het dier 'geboren worden'. Het dier kruipt door het gat midden in het laken naar buiten.

15
minuten

Wat doe je als een baby moet slapen? Precies! Dan zing je een liedje! In *Nest* wordt een slaapliedje gezongen. Dit liedje is te beluisteren op de website van Theater Krijt onder 'Educatie', zie www.theaterkrijt.nl.

Luister het liedje samen met de kinderen en studeer het in.

De tekst van het liedje is te vinden in bijlage 3 van deze lesbrief.

Wanneer het liedje in de voorstelling voorkomt mogen alle kinderen meezingen!

Bezit

10
minuten

-Heb jij thuis iets dat helemaal alleen van jou is? Mag iemand dat wel eens vasthouden/ er mee spelen/gebruiken?

-Wie is er wel eens iets moois kwijtgeraakt? Wat was dat precies? Wat voelde je toen?

15
minuten

Neem iets van huis mee dat je nooit meer kwijt wil. Bijvoorbeeld je knuffel, een foto van je papa/mama, een mooie ketting of iets wat je gevonden hebt op straat.

Bespreek met elkaar: waarom is dit zo mooi? Wat zou er gebeuren als je het toch kwijt raakt? Hoe zorg je zo goed mogelijk voor dit ding/voorwerp/mens?

Maak een *pronkplek* in het lokaal waar alle waardevolle spulletjes mooi uitgestald kunnen worden.

60
minuten

Zoek met de kinderen buiten naar grote stenen. Zorg voor verf en kwasten en laat de kinderen hun eigen waardevolle steen maken, zo mooi mogelijk. Knip een grote lap in stukken en stop elke – gedroogde – geverfde steen in een stuk lap dat samengebonden wordt bij de punten. Elk kind heeft zijn waardevolle pakketje.

20
minuten

Deze opdracht is een vervolg op de voorgaande knutselopdracht en is een variant op zakdoekje leggen.

Laat de groep in een kring op de grond zitten met de ogen dicht. Alle kinderen zijn nu ooievaars.

Eén kind krijgt zijn steen in doek om zijn nek en vliegt daarmee rond langs de kring als een echte ooievaar. Het kind kiest zelf waar hij zijn waardevolle steen wil achterlaten. Wanneer hij dat heeft gedaan 'pikt' hij even met zijn snavel op de rug van deze persoon.

De persoon die de waardevolle steen krijgt, geeft de gever een ooievaarsgroet. Vervolgens mag hij nieuwe ooievaar worden en de steen opnieuw gaan bezorgen.

3 Regels tijdens de voorstelling

Voor sommige kinderen is het de eerste keer dat ze een theatervoorstelling zullen zien. Het is daarom aan te raden met de leerlingen door te nemen hoe een voorstellingsbezoek gaat. Hoe gedraag je je tijdens een voorstelling? Wat wordt er van je verwacht? In onderstaande onderwerpen worden de kinderen uitgedaagd vooraf mee te denken in het bedenken van hun houding tijdens de voorstelling.

Horen en zien

Bij de voorstelling *Nest* zijn er allemaal dingen te zien en te horen.

1	Wat moet je doen om goed te kunnen zien? (je ogen open houden, kijken naar de voorstelling en niet naar andere kinderen etc.)
2	Wat moet je doen om goed te kunnen horen? (je oren open houden, niet met iemand anders gaan praten, alleen luisteren naar de spelers etc.)

10
minuten

De taal

In de voorstelling *Nest* wordt op rijm gesproken. Kinderen zullen niet altijd elk woord begrijpen. Ook komt het voor dat kinderen met een taalachterstand de voorstelling bezoeken. Gelukkig is er genoeg te zien, waardoor kinderen geboeid blijven. Wanneer u dat wilt kunt u kinderen nog actiever betrekken bij het gesproken woord en ze hier vooraf handvatten voor geven. Benadruk dat wanneer een woord of zin niet goed begrepen wordt je ogen harder moeten werken. Laat kinderen aan het eind van de voorstelling vertellen wat ze allemaal *gezien* hebben toen ze een woord of zin niet goed begrepen. Door deze koppeling te maken tussen beeld en woord, werkt de voorstelling taalbevorderend.

Eventueel kan met deze kinderen vooraf heel concreet bedacht worden waar ze op kunnen letten als ze een woord niet begrijpen. Te denken valt aan vragen als: Wat *voelen* de spelers (zijn ze blij of boos?) Wat *doen* de spelers (welke handelingen zijn er te zien?) Hoe *praten* de spelers (langzaam of snel? Hard of zacht?)

Naar de wc

Bij de voorstelling is geen wc. Daarom ga je voor de voorstelling plassen. Als je tijdens de voorstelling toch moet plassen blijf je rustig zitten en ga je na de voorstelling meteen naar je juf of meester toe. Eventueel kan er een plasteken bedacht worden (twee handen omhoog) als een kind echt heel nodig moet.

Applaus oefenen

Kinderen vinden het leuk om applaus te oefenen. Laat een leerling een diepe buiging maken en de klas voor hem of haar klappen. Wat betekent het als je voor iemand klappt?

4 Nagesprek

Voordat de kinderen met de verwerkingsopdrachten aan de slag gaan is het zinnig om de eerste reacties te peilen. Deze liggen vaak het dichtst bij de gevoelsbeleving van dat moment. Vragen die hierbij kunnen helpen zijn:

10
minuten

- 1 Wat vond je leuk/niet leuk/spannend/grappig aan de voorstelling?
- 2 Zou je de voorstelling nog een keer willen zien? Waarom wel/niet? Welk stukje zou je nog een keer willen zien en waarom?
- 3 Wat waren Ooi en Vaar voor dieren? Waar zag je dat aan?
- 4 Welke dieren heb je nog meer gezien?
- 5 Waarom kon de baby niet bij Ooi en Vaar blijven?
- 6 Waarom kregen Ooi en Vaar ruzie met elkaar?
- 7 Waar ging de baby naar toe?
- 8 Wat voelden Ooi en Vaar toen ze de baby weg moesten doen? Wat voelde de baby?
- 9 Wat zat er in het grote witte ei? Wie moeten daarvoor zorgen?
- 10 Welk dier zou jij willen verzorgen?

5 Thema's en verwerkingsopdrachten

Baby's

10
minuten

-In de voorstelling krijgen Ooi en Vaar ineens een vreemd dier erbij. Weet jij hoe dit dier eigenlijk heet?

-Noem alle dingen die een baby al kan doen. (bijvoorbeeld: huilen, slapen, drinken)

-Noem ook de dingen die een baby nog niet kan doen. (bijvoorbeeld: staan, lopen, praten)

20
minuten

Laat alle kinderen een foto van zichzelf als baby meenemen. Deze foto's worden als een memoriespel op de kop gelegd. Telkens mag een kind een foto omdraaien en raden welke leerling er bij hoort. Wijs op kenmerken als: huidskleur, kleur ogen, haarkleur etc. Als het goed geraden is, mag de foto aan de bijbehorende leerling gegeven worden. Als het niet goed geraden is, wordt de foto weer omgedraaid teruggelegd.

Geboorte

10
minuten

In de voorstelling zijn heel veel jonge dieren die allemaal naar hun ouders werden gebracht.

Toen jij werd geboren stuurden je papa en mama aan iedereen een kaartje.

Laat elk kind zijn eigen geboorte kaartje meenemen.

Bespreek met de kinderen wat er meestal op zo'n kaartje staat. In ieder geval: een naam, de namen van de papa en mama, de plek waar de baby is (het adres) soms het gewicht en een plaatje of foto. Laat ook zeker de vreugde kreten niet onbesproken. Bedenk er met de kinderen nog een paar.

30
minuten

Maak met de kinderen geboortekaartjes voor de verschillende dieren die in de voorstelling naar hun papa en mama werden gebracht. Eventueel kunnen ook andere dieren bedacht worden. Bedenk een goede naam, het gewicht en de plek waar het beest nu is. Laat de kinderen de kaartjes zo mooi mogelijk versieren door middel van tekeningen, plaatjes, glitters etc.

Gezin en gezinssamenstelling

10
minuten

-Wat is een gezin? Wie horen er allemaal wel/niet bij een gezin? Heeft iedereen een gezin?

-Zitten in een gezin altijd een papa en mama?

- Kan het gezin ook groter of kleiner worden? Hoe dan? Wat verandert er dan?

15
minuten

Verzamel verschillende platen van mannen, vrouwen, kinderen, (huis)dieren, in alle leeftijdscategorieën. Maak samen met de kinderen samenstellingen, wie zou wie kunnen zijn? En wat kan allemaal bij elkaar zodat het een gezin vormt? Heeft elk gezin een vader, moeder en een kind, of kan het ook anders?

(Op-)groeien

25
minuten

Laat alle kinderen zittend op de grond plaatsnemen.

Vertel de kinderen dat ze op jouw teken steeds een beetje groter groeien. Van baby tot kind, zo oud als ze nu zijn.

Begeleid de kinderen stap voor stap. Laat ze eerst liggen, dan kruipen, eerste stapjes zetten, omvallen, opnieuw beginnen, lopen, rennen etc.

Variatie: deel de groepen op in twee, een groep ouders en een groep baby's. Laat groep 'ouders' de groep 'baby's' helpen bij het opgroeien. Denk ook aan bemoedigende taal van ouders.

30
minuten

Bespreek met de kinderen het verschil tussen spelen en zorgen. Vraag naar concrete handelingen die daarmee samenhangen. Bijvoorbeeld: spelen is samen springen of samen handjeklap doen. Of: verzorgen is dat de een de ander voert, of de een aait de ander zachtjes over zijn rug.

Maak tweetallen. Zet muziek op en laat de kinderen in tweetallen hand in hand door het lokaal huppelen. Als de muziek stopt staan de kinderen helemaal stil. De docent roept 'spelen' of 'zorgen' en alle tweetallen bedenken een handeling die daarbij hoort en voeren die uit. Herhaal handelingen die eerder besproken zijn. Dit gaat net zo lang door totdat de muziek weer start en de kinderen weer in tweetallen door het lokaal huppelen.

20
minuten

Maak in groepjes of met de hele klas samen een warm nest van (zachte)materialen: stof, kussens, kranten, kleding, etc. Eventueel kan er eerst samen in de school of het klaslokaal gezocht worden naar mooie materialen. Dit nest is bij uitstek geschikt voor het voorlezen van het verhaaltje, bijvoorbeeld het verhaal over missen door Toon Tellegen in bijlage 4.

Afscheid nemen en missen

10
minuten

- Tegen wie zeg je wel eens 'tot ziens'?
- Zie je die persoon dan ook weer terug?
- Heb je wel eens 'tot ziens' gezegd tegen iemand die je daarna nooit meer zag?

30
minuten

Bedenk met de kinderen wat ze kunnen missen. Bijvoorbeeld: de zon die nu niet schijnt, iemand die ver weg woont, een knuffel die kwijt is geraakt. Vouw een a4 in tweeën en laat elk kind op de linkerkant één ding tekenen dat hij of zij mist. Bedenk dan met de kinderen wat ze hebben. Iets waar ze heel blij mee zijn bijvoorbeeld: een mooi stuk speelgoed dat ze gekregen hebben, een nieuwe kamer, een knuffel dat er nog steeds is. Laat alle kinderen hier één ding van uitkiezen en op de rechterkant van het blad tekenen. Maak een mooie 'missen en hebben' wand waar alle tekeningen hangen.

25
minuten

Vertel het verhaal van de eekhoorn en de mier over missen van Toon Tellegen. Zie bijlage 4.

Bedenk met alle kinderen houdingen die passen bij afscheid nemen: zwaaien, verdrietig kijken, omhelzen, dag zeggen etc. Verdeel de groep in tweeën: een groep mieren en een groep eekhoorns. De groep zit tegenover elkaar.

Vertel het verhaal nogmaals en stop halverwege, bij het stuk dat de mier wegloopt van de eekhoorn. Laat alle mieren en eekhoorns de afscheidshoudingen aannemen: zwaaien, dag zeggen, verdrietig kijken etc. Dan draaien de mieren en eekhoorns zich om, zodat ze met hun ruggen naar elkaar zitten. Vertel het verhaal verder. Laat de groepen op het eind van het verhaal zich weer omdraaien en de armen om elkaars schouders slaan, net zo als in het verhaal.

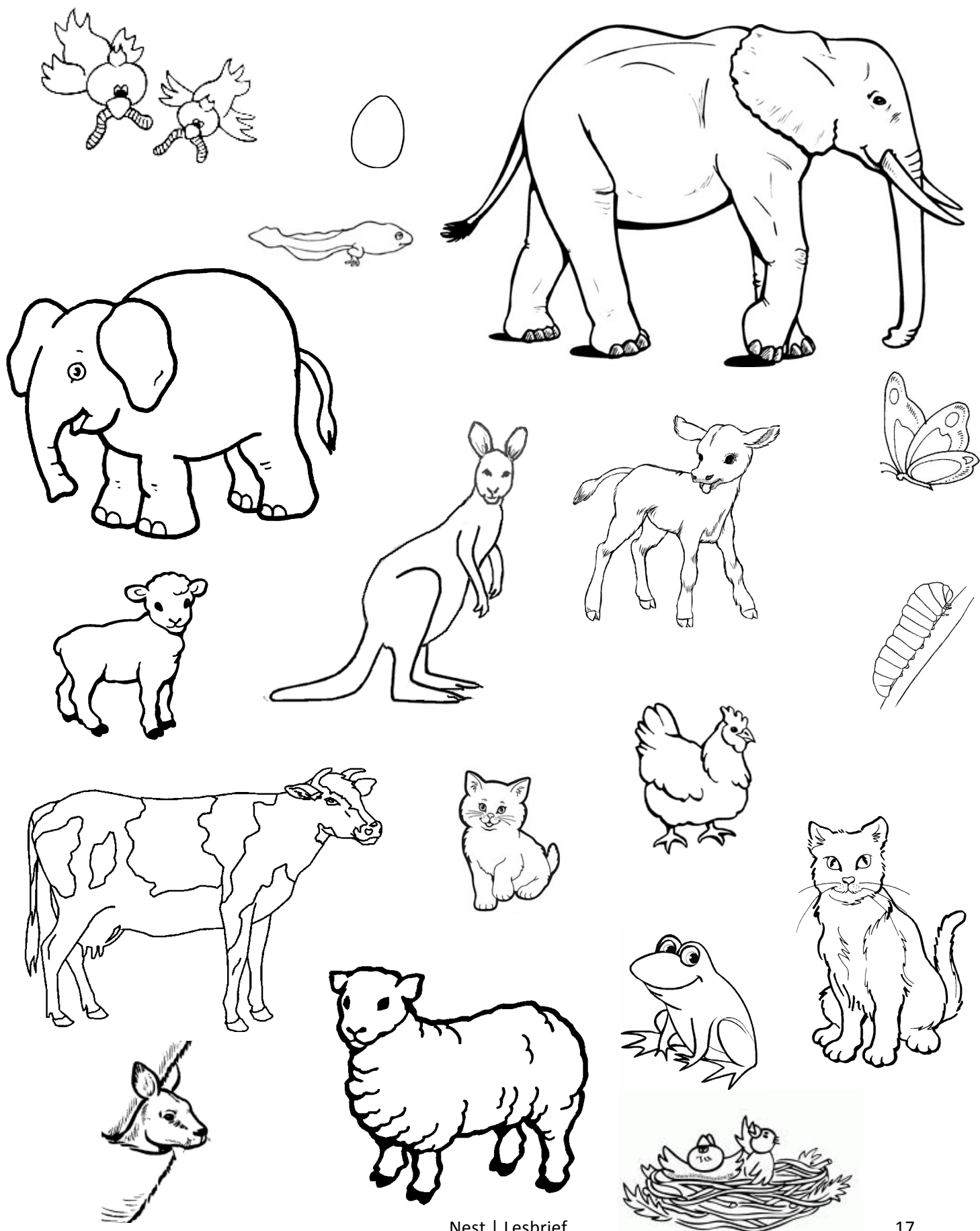
6 Tenslotte

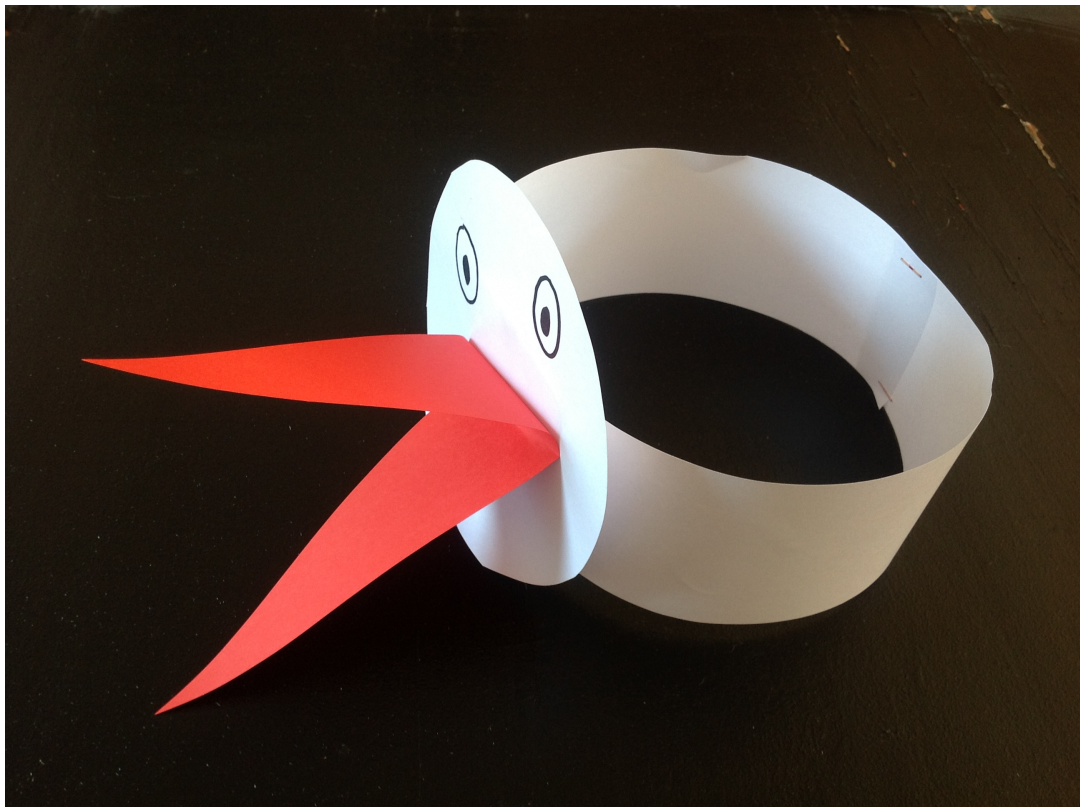
Hopelijk bieden bovenstaande hoofdstukken met vragen en opdrachten voldoende inspiratie in de voorbereiding en verwerking van de voorstelling *Nest*.

Er zijn tal van thema's en onderwerpen die naar aanleiding van de voorstelling nog verder uitgewerkt kunnen worden. Zo kan er nog meer aandacht besteed worden aan het thema 'het onbekende'. Dit thema komt in de voorstelling naar voren in de vorm van een onbekende baby, een beest dat Ooi en Vaar nog nooit hebben gezien. Ondanks dat kleuters meer dan gemiddeld bloot staan aan nieuwe en onbekende zaken, is het wat lastiger om met dit thema aan de slag te gaan. Het vergt immers wat van je voorstellingsvermogen om je in te beelden dat je iets, wat je nu al wel kent, nog nooit hebt gezien. Het thema is echter wel belangrijk en actueel. Wanneer daar de tijd voor is, is het dus zeker de moeite waard om ermee aan de slag te gaan. Het helpt wanneer het onbekende ook iets bekends in zich draagt. Een voorbeeld om dit te doen is door foto's te zoeken van leeftijdsgenootjes uit een totaal andere cultuur. Met andere haardracht, kleding, huizen. Vragen hierbij kunnen zijn: Wat denk je als je iemand ziet die er heel anders uit ziet? Vind je het onbekende eng? Of ben je nieuwsgierig? Wat zou deze persoon hetzelfde doen als jij? Wat zou totaal anders zijn?

Maar het is ook mogelijk om de fantasie de vrije loop te laten en met de kinderen dieren te bedenken die nog niemand ooit heeft gezien. Een dier met paarse stekels en roze vleugels bijvoorbeeld. Bedenk namen, gekke loopjes, nieuwe geluidjes om je eigen - nog niet ontdekte - dier te maken.

Veel succes!

Bijlage 3 Slaapliedje Nest

De akkoorden van het slaapliedje vindt u boven iedere tekstregel. Dit geeft docenten de gelegenheid om het liedje ook zelf te begeleiden op gitaar of piano. Het is belangrijk te weten dat het slaapliedje een opmaat heeft. Voor de juiste melodie verwijs ik u naar de volgende link, waar het volledige liedje te horen is:

A
Het welpje doet haar oogjes toe.
D
Het veulentje wordt ook al moe
A
en stopt met galopperen.
G
Het kuikentje krijgt warme veren
A
van moeder kip en vader haan,
D
terwijl ze bij hun kleine staan.
A
Het lammetje rust in de wei.
G
Zachtjes zoemt een babybij
A
Warm in je donzen jas
D
houden wij de wacht, vannacht.
A
Warm in je donzen jas
G
houden wij de wacht,
A
vannacht.

Bijlage 4

Missen – Toon Tellegen

Op een ochtend klopte de mier al vroeg op de deur van de eekhoorn.

‘Gezellig,’ zei de eekhoorn.

‘Maar daar kom ik niet voor,’ zei de mier.

‘Maar je hebt toch wel zin in wat stroop?’

‘Nou ja ... een klein beetje dan.’

Met zijn mond vol stroop vertelde de mier waarvoor hij gekomen was.

‘We moesten elkaar een tijdje niet zien,’ zei hij.

‘Waarom niet?’ vroeg de eekhoorn verbaasd. Hij vond het juist heel gezellig als de mier zo maar langs kwam. Hij had zijn mond vol pap en keek de mier met grote ogen aan.

‘Om erachter te komen of we elkaar zullen missen,’ zei de mier.

‘Missen?’

‘Missen. Je weet toch wel wat dat is?’

‘Nee,’ zei de eekhoorn.

‘Missen is iets wat je voelt als iets er niet is.’

‘Wat voel je dan?’

‘Ja, daar gaat het nou om.’

‘Dan zullen we elkaar dus missen,’ zei de eekhoorn verdrietig.

‘Nee,’ zei de mier, ‘want we kunnen elkaar ook vergeten.’

‘Vergeten! Jou?!’ riep de eekhoorn.

‘Nou,’ zei de mier. ‘Schreeuw maar niet zo hard.’

De eekhoorn legde zijn hoofd in zijn handen.

‘Ik zal jou nooit vergeten,’ zei hij zacht.

‘Nou ja,’ zei de mier. ‘Dan moeten we nog maar afwachten. Dag!’

En heel plotseling stapte hij de deur uit en liet zich langs de stam van de beuk naar beneden zakken.

De eekhoorn begon hem onmiddellijk te missen.

‘Mier,’ riep hij ‘ik mis je!’ Zijn stem kaatste heen en weer tussen de bomen.

‘Dat kan nu nog niet!’ zei de mier. ‘Ik ben nog niet eens weg!’

‘Maar toch is het zo!’ riep de eekhoorn.

‘Wacht nou toch even,’ klonk de stem van de mier nog uit de verte.

De eekhoorn zuchtte en besloot te wachten. Maar hij miste de mier steeds heviger. Soms dacht hij even aan beukennotenmoes, of aan de verjaardag van de tor, die avond, maar dan miste hij de mier weer.

’s Middags hield hij het niet langer uit en ging hij naar buiten. Maar hij had nog geen 3 stappen gedaan of hij kwam de mier tegen moe, bezweet, maar tevreden.

‘Het klopt,’ zei de eekhoorn. ‘Ik mis jou ook. En ik ben je niet vergeten.’

‘Zie je wel,’ zei de eekhoorn..

‘Ja,’ zei de mier. En met hun armen om elkaars schouders liepen zij naar de rivier om naar het glinsteren van de golven te gaan kijken